ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
29 januari 1985 *

In zaak 273/83,

B. Michel, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Brussel, Mettewielaan 95/45, vertegenwoordigd door V. Biel, advocaat te Luxemburg, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg te diens kantore, Rue des Glacis 18 A,

verzoeker,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur D. Gouloussis als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Beschel, lid van de juridische dienst van de Commissie, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van de weigering van de Commissie om verzoeker een extra-salarisanciënniteit van drie salaristrappen in zijn rang toe te kennen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: O. Due, kamerpresident, P. Pescatore en K. Bahlmann, rechters,

advocaat-generaal: C. O. Lenz
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

**

het navolgende

* Procestaal: Frans.

** gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 29 november 1984,

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 14 december 1983, heeft B. Michel, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld in hoofdzaak strekkende tot nietigverklaring van het besluit van 20 september 1983 houdende afwijzing van zijn klacht van 7 juni 1983 tegen zijn indeling in salaristrap bij zijn overgang van categorie B naar categorie A.

2 Blijkens de processtukken is verzoeker, geboren in 1945, sedert 1975 ambtenaar van de Commissie. Hij was eerst adjunct-assistent in de rang B 4, doch werd in september 1979 tot assistent in de rang B 3 bevorderd. Tegelijkertijd volgde verzoeker colleges aan het Instituut voor Hoger Onderwijs „Lucien Cooremans" te Brussel, welke studie hij in 1977 afsloot met het diploma Handels- en consulaire wetenschappen en de graad van „geagregeerde voor het hoger middelbaar onderwijs handelswetenschappen". Met deze diploma's kon hij deelnemen aan vergelijkende onderzoeken voor posten van categorie A.

3 In 1981 nam verzoeker deel aan algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/325 aan de hand van schriftelijke bewijsstukken en een examen voor de vorming van een reserve van administrateurs voor de rangen 7 en 6 van categorie A (PB C 233 van 1981, blz. 21). Volgens de aankondiging van vergelijkend onderzoek dienden de sollicitanten na 1 oktober 1949 geboren te zijn, maar deze leeftijdsgrens gold niet voor sollicitanten die op 1 oktober 1981 al tenminste één jaar ambtenaar of personeelslid van de Gemeenschappen waren.

4 Bij brief van 23 december 1982 deelde het hoofd van de afdeling Aanwerving van de Commissie verzoeker mee, dat hij wegens de resultaten die hij bij de examens had behaald, was geplaatst op de lijst van kandidaten die voor een administrateurspost geschikt werden geacht.

5 Bij besluit van de Commissie van 11 mei 1983 werd verzoeker, die op dat moment assistent in de rang B 3, salaristrap 4, was, aangesteld als administrateur in de rang A 7, salaristrap 1. Blijkens de considerans van dit besluit is het genomen „gelet op het Statuut van de Ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, inzonderheid op de artikelen 1, 2, 29 en 30" en „gelet op het besluit van de Commissie van 10 maart 1971 betreffende de maatstaven voor de indeling bij wisseling van categorie, zoals gewijzigd bij besluit van 7 januari 1976."

6 Volgens de twee laatstgenoemde besluiten houdt elk besluit tot aanstelling in een ambt van een loopbaan in een hogere categorie, indeling van de betrokkene in de aanvangsrang van de desbetreffende loopbaan. Wat de salaristrap in die rang betreft, bepalen deze besluiten in overeenstemming met artikel 46 van het Ambtenarenstatuut, dat de ambtenaar een salarisanciënniteit geniet, overeenkomende met de theoretische salaristrap die gelijk is aan of onmiddellijk hoger ligt dan de in zijn oude rang bereikte theoretische salaristrap. Vaststaat dat toepassing van deze besluiten in verzoekers geval betekent dat hij in rang A 7, salaristrap 1 moet worden ingedeeld.

7 Bij een op 7 juni 1983 door de administratie van de Commissie ingeschreven nota diende verzoeker tegen het besluit van de Commissie van 11 mei 1983 een klacht in, strekkende tot verkrijging van een extra salarisanciënniteit, zulks op grond van het besluit van de Commissie van 6 juni 1973 inzake de criteria voor de indeling in rang en salaristrap bij aanwerving. Conform artikel 32, tweede alinea, van het Ambtenarenstatuut, bepaalt artikel 5 van laatstgenoemd besluit:

„Ten einde rekening te houden met de beroepservaring welke de kandidaat meer bezit dan die welke bepalend is voor de rang waarin de aanstelling plaatsvindt, kent het tot aanstelling bevoegde gezag hem een salarisanciënniteit toe overeenkomstig de tabel in de bijlage (...)."

8 Verzoekers klacht werd afgewezen bij besluit van 20 september 1983. Hierin beklemtoonde de Commissie, dat verzoekers aanstelling een wisseling van categorie tijdens zijn loopbaan in dienst van de Commissie inhield en dus niet op één lijn kon worden gesteld met aanwerving in eigenlijke zin. Voorts, aldus de Commissie,

was verzoeker onmiddellijk als ambtenaar aangesteld zonder eerst overeenkomstig artikel 34 van het Statuut een proeftijd te moeten volbrengen.

9 Verzoeker merkt op, dat zijn beroep een tweeledig doel heeft, in zoverre hij het Hof verzoekt

a) voor recht te verklaren, dat alle kandidaten bij een algemeen vergelijkend onderzoek op voet van gelijkheid moeten worden behandeld, zodat „externe" kandidaten bij de indeling in rang en salaristrap geen grotere voordelen genieten dan hun concurrenten die reeds ambtenaar zijn, en

b) te verstaan dat verzoeker recht heeft op de bonus voor beroepservaring die hij vóór zijn nieuwe aanstelling heeft verworven, aangezien die ervaring relevant en specifiek is voor zijn ambt.

10 Wat het eerste onderdeel betreft, betoogt verzoeker dat zijn aanstelling na een algemeen vergelijkend onderzoek een aanwervingsbesluit en niet een bevorderingsbesluit is. In de considerans van het aanstellingsbesluit wordt immers gerefereerd aan de artikelen 29 en 30 van het Statuut, die deel uitmaken van het hoofdstuk betreffende aanwerving. Van een bevordering kan ook geen sprake zijn, omdat het tot aanstelling bevoegd gezag, alvorens tot een vergelijkend onderzoek over te gaan, alle in artikel 29, sub a, b en c, van het Statuut genoemde mogelijkheden moet hebben onderzocht, dus ook de mogelijkheid van bevordering. Op grond van artikel 32 van het Statuut, dat juist op aanwerving betrekking heeft, had het tot aanstelling bevoegd gezag dus zijn bijzondere beroepservaring in aanmerking moeten nemen en bijgevolg toepassing moeten geven aan artikel 5 van het besluit van de Commissie van 6 juni 1973, waarbij de modaliteiten van indeling op basis van artikel 32, lid 2, van het Statuut zijn vastgesteld.

11 Voorts voert verzoeker aan, dat allen die voor een algemeen vergelijkend onderzoek zijn geslaagd, gelijk moeten worden behandeld. Door aan van buiten de instellingen aangeworven kandidaten voordelen toe te kennen die ontzegd worden aan kandidaten die reeds ambtenaar zijn, zou men een discriminatie in het leven roepen, die in strijd is zowel met de geest van het Statuut — inzonderheid van artikel 5, lid 3 — als met het hogere beginsel van non-discriminatie. Volgens de praktijk van de Commissie evenwel zou enkel bij van buiten aangeworven kandidaten de vroegere beroepservaring in aanmerking kunnen worden genomen en zou dit voordeel aan interne kandidaten worden ontzegd ingevolge de besluiten van de Commissie van 10 maart 1971 en 7 januari 1976, houdende vaststelling, overeen-

komstig de beginselen van artikel 46 van het Statuut, van de maatstaven voor indeling in salaristrap bij overgang naar een hogere categorie.

12 De Commissie stelt zich op het standpunt, dat de overgang van een ambtenaar naar een hogere categorie niet op één lijn kan worden gesteld met aanwerving. Ook al is deze overgang evenmin een bevordering in de zin van artikel 45, lid 1, van het Statuut, het zou hier wel gaan om een bevordering in ruime zin. Uit het feit dat deze overgang in het tweede lid van artikel 45 is geregeld, zou blijken dat het begrip bevordering in de ruime zin aan deze regel ten grondslag ligt. Daarom ook zou de Commissie ten aanzien van verzoeker de beginselen van artikel 46 hebben toegepast en niet die van artikel 32 van het Statuut. In feite zou verzoeker voorbijgaan aan het onderscheid tussen „aanwerving" en „aanstelling": een ambtenaar wordt in zijn loopbaan slechts eenmaal aangeworven, terwijl er herhaaldelijk van aanstelling sprake kan zijn.

13 Bovendien zou de toetsing aan het gelijkheidsbeginsel in het onderhavige geval dienen plaats te vinden door vergelijking met de B-ambtenaren die tegelijk met verzoeker in dienst zijn getreden; verzoekers situatie op het moment van zijn deelname aan het vergelijkend onderzoek was immers een andere dan die van de externe sollicitanten die aan dat vergelijkend onderzoek deelnamen. Het Statuut voorziet immers niet in een gelijke behandeling van ambtenaren en van sollicitanten die van buiten komen. Zo bepaalt artikel 29, lid 1, dat tot een algemeen vergelijkend onderzoek wordt overgegaan nadat alle andere aanstellingsmogelijkheden zijn uitgeput, en worden ambtenaren door artikel 1, lid 1, sub g, van bijlage III bij het Statuut begunstigd doordat de aankondiging van vergelijkend onderzoek de leeftijdsgrens voor ambtenaren die aan dat onderzoek willen deelnemen, hoger kan stellen — zoals in casu ook is gebeurd.

14 In de eerste plaats zij herinnerd aan de bepalingen van het Statuut, waarvan de toepasselijkheid thans in geding is. Het gaat om de artikelen 32, dat deel uitmaakt van titel III, hoofdstuk 1, „Aanwerving", en 45 en 46, deel uitmakend van hoofdstuk 3, „Beoordeling, plaatsing in een hogere salaristrap en bevordering".

15 Naar luid van artikel 32, eerste alinea „wordt de aangestelde ambtenaar ingedeeld in de laagste salaristrap van zijn rang." De tweede alinea voegt hieraan toe: „Het tot aanstelling bevoegde gezag kan echter, teneinde rekening te houden met de opleiding en bijzondere beroepservaring van de betrokkene, hem een salarisanciën-

niteit toekennen die overeenkomt met een bepaalde diensttijd in deze rang"; deze is voor de rang die thans aan de orde is, beperkt tot 48 maanden, ofwel twee salaristrappen.

16 Artikel 45, lid 1, van het Statuut bepaalt onder meer, dat bevordering „voor de betrokken ambtenaar aanstelling medebrengt in de eerstvolgende hogere rang van de categorie of groep waartoe hij behoort". Verder bepaalt lid 2 van dit artikel, dat „de overgang van een ambtenaar naar een andere groep of een hogere categorie alleen kan plaatsvinden na een vergelijkend onderzoek".

17 Artikel 46, eerste alinea, tenslotte bepaalt: „De in een hogere rang aangestelde ambtenaar geniet in zijn nieuwe rang een salarisanciënniteit, overeenkomende met een theoretische salaristrap die gelijk is aan of onmiddellijk hoger ligt dan de in zijn oude rang bereikte theoretische salaristrap, vermeerderd met het bedrag van de tweejaarlijkse salarisverhoging in zijn nieuwe rang", met dien verstande dat volgens de derde alinea van dit artikel de in een hogere rang aangestelde ambtenaar tenminste in de eerste salaristrap van die rang wordt geplaatst.

18 De terzake toepasselijke bepalingen blijken in dermate uiteenlopende bewoordingen te zijn gesteld, dat een zuiver woordelijke uitlegging nauwelijks mogelijk is. Enerzijds is de overgang van een ambtenaar naar een andere categorie geen „aanwerving" in de gewone betekenis van dit woord. Anderzijds gaat het, gelijk de Commissie erkent, daarbij evenmin om een „bevordering" in de zin van artikel 45, lid 1. En tenslotte, ofschoon het begrip „aanstelling" in artikel 46 ook van toepassing lijkt te zijn op het onderhavige geval, valt te betwijfelen of overgang naar een andere categorie wel aanstelling „in een hoger rang" is. Bij de uitlegging van deze bepalingen moet dus ook rekening worden gehouden met de context waarin zij thuishoren, en met hun doel.

19 Te dezen zij vooreerst opgemerkt, dat de bepaling betreffende de overgang naar een andere categorie geplaatst is in het hoofdstuk betreffende plaatsing in een hogere salaristrap en bevordering. Zij maakt deel uit van artikel 45, waarvan het eerste lid de bevordering in eigenlijke zin regelt, en gaat onmiddellijk vooraf aan

artikel 46. Gezien het nauwe verband tussen de artikelen 45 en 46, lijkt het aannemelijk dat laatstgenoemd artikel zowel betrekking heeft op de in lid 1 van artikel 45 als op de in lid 2 daarvan bedoelde situaties.

20 Wat nu de strekking van respectievelijk de artikelen 32 en 46 betreft, zij erop gewezen, dat het eerstgenoemde het tot aanstelling bevoegd gezag met name de mogelijkheid biedt om — zij het ook binnen welbepaalde grenzen — rekening te houden met de opleiding van de kandidaat en met zijn vóór zijn indiensttreding bij de Gemeenschap verworven beroepservaring.

21 Daarentegen heeft artikel 46 met name tot doel, in het verloop van de loopbaan van een ambtenaar de grootst mogelijke continuïteit in de ontwikkeling van zijn anciënniteit en salaris te waarborgen. Deze bepaling blijkt vooral noodzakelijk te zijn omdat volgens de tabel der basissalarissen het salaris behorend bij de hoogste salaristrappen van een rang en het salaris behorend bij de laagste salaristrappen van de hogere rang elkaar gedeeltelijk overlappen.

22 Ook tussen de verschillende categorieën vindt men een zelfde overlapping. Om dus te voorkomen dat een ambtenaar van een der hoogste rangen van een categorie bij zijn overgang naar een hogere categorie, ten opzichte van zijn collega's een — soms aanzienlijk — anciënniteits- en salarisverlies lijdt, dienen te zijnen aanzien de beginselen van artikel 46 van het Statuut te worden toegepast.

23 Uit het voorgaande volgt, dat de in geding zijnde bepalingen van het Statuut aldus moeten worden uitgelegd, dat de indeling in salaristrap van een ambtenaar die naar een andere categorie overgaat, dient te geschieden overeenkomstig de beginselen van artikel 46 en niet van artikel 32, tweede alinea. Het tot aanstelling bevoegd gezag kan dus niet het verwijt worden gemaakt, dat het ten aanzien van verzoeker toepassing heeft gegeven aan de besluiten van 10 maart 1971 en van 7 januari 1976, die juist op de beginselen van artikel 46 van het Statuut zijn gebaseerd.

24 Zulk een toepassing vormt geen discriminatie van verzoeker ten aanzien van de „externe" kandidaten bij hetzelfde vergelijkend onderzoek. Wanneer aan een vergelijkend onderzoek voor de vorming van een aanwervingsreserve voor de basisloopbaan van een categorie, naast „externe" kandidaten ook ambtenaren hebben deelgenomen die overeenkomstig artikel 45, lid 2, naar die categorie wensen over te gaan, neemt het tot aanstelling bevoegd gezag bij de indeling in salaristrap inderdaad de beroepservaring van de kandidaten van beide groepen in aanmerking. De „externe" kandidaten kunnen krachtens artikel 32, tweede alinea, en binnen de aldaar gestelde grenzen, de vóór hun indiensttreding verworven beroepservaring doen gelden. Wat de uit een lagere categorie afkomstige ambtenaren betreft, heeft het tot aanstelling bevoegd gezag in de regel reeds bij hun aanwerving in die categorie met eventuele elders verworven beroepservaring rekening gehouden, terwijl de ervaring die zij als gemeenschapsambtenaar hebben verworven, in aanmerking is genomen bij de toekenning van hogere salaristrappen en bevorderingen in die categorie. Artikel 46 heeft juist tot gevolg, dat bij overgang naar een nieuwe categorie de aldus verworven anciënniteit behouden blijft.

25 Dat de beroepservaring volgens twee onderscheiden, op verschillende groepen kandidaten toepasselijke regelingen in aanmerking wordt genomen, levert volstrekt geen discriminatie op wanneer er een objectief onderscheid tussen die twee groepen bestaat en de twee regelingen aan hun respectieve behoeften beantwoorden; dit geldt ook indien in een concreet geval de andere regeling voor de betrokken kandidaat gunstiger zou zijn. Tegenover het nadeel waarover verzoeker zich beklaagt, staan overigens bepaalde voordelen — met betrekking tot de leeftijdsgrens en de proeftijd — waarvan hij, anders dan de „externe" kandidaten, heeft geprofiteerd en die eveneens berusten op het objectieve onderscheid tussen de situatie van de twee groepen.

26 Verzoekers grieven tegen de afwijzing van zijn klacht zijn derhalve ongegrond, zodat het beroep moet worden verworpen.

Kosten

27 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Volgens artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering blijven echter de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden der Gemeenschappen gemaakt, te hunnen laste.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

rechtdoende,

1) Verwerpt het beroep.

2) Verstaat dat elk der partijen de eigen kosten zal dragen.

Due Pescatore Bahlmann

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 29 januari 1985.

De griffier
P. Heim

De president van de Tweede kamer
O. Due